

Smt Sindhutai Jadhao Arts and Science Mahavidyalaya, Mehkar

B.A. II SEM III & IV AND B.SC. II SEM III & IV

EVS

Topic	Topic	Link for Material	MCQs
The Multidisciplinary nature of environmental studies	पर्यावरणीय अभ्यासाचे बहुविद्याशाखीय स्वरूप	1	
Definition, scope and importance.	व्याख्या, व्याप्ती आणि महत्त्व.	https://youtu.be/BUjSQQet34A	https://youtu.be/Q35VvNm-ugw
Need for public awareness.	जनजागृतीची गरज.	https://youtu.be/PEs1Yn6-KQg	https://youtu.be/giXFRReKHJ_o
Social Issues and the Environment	सामाजिक समस्या आणि पर्यावरण	2	
From Unsustainable to Sustainable development	टिकाऊ विकासापासून शाश्वत विकासापर्यंत	https://youtu.be/1WbtBFPFEQc	https://youtu.be/yj-7TMe7kD8
Urban problems related to energy	उजेशी संबंधित शहरी समस्या	https://youtu.be/vY744y3jTPA	https://youtu.be/JBzIEQiFRcs
Water conservation,	जलसंधारण,	https://youtu.be/3kW6-gZqop4	https://youtu.be/BYxo6quShaU
rainwater harvesting,	पावसाचे पाणी साठवण,	https://youtu.be/GCUIzSWgc9Y	https://youtu.be/Omy93kkEfXg
watershed management	पाणलोट व्यवस्थापन	https://youtu.be/Ebrh7gIL4sg	https://youtu.be/KQbkqe1J00g
Resettlement and rehabilitation of people; its problems and concerns.	लोकांचे पुनर्वसन आणि पुनर्वसन; त्याच्या समस्या आणि चिंता.	https://youtu.be/YaXnhZduiX8	https://youtu.be/gtyFrbeGWbk
Environmental ethics: Issues and possible solutions.	पर्यावरण नैतिकता: समस्या आणि संभाव्य उपाय.	https://youtu.be/wEqrMCdNjX4	https://youtu.be/B1hR-jFsm98
Climate change, global warming,	हवामान बदल, ग्लोबल वॉर्मिंग,	https://youtu.be/2aCIy7dE028	https://youtu.be/yfByYdQyv_s
acid rain,	आम्ल वर्षा,	https://youtu.be/4TB6_UpXeas	https://youtu.be/bYzPELIekfU

ozone layer depletion,	ओझोन थर कमी होणे,	https://youtu.be/nH2bEhP-lZ0	https://youtu.be/tv_EwL7gUkc
nuclear accidents and holocaust.	आण्विक अपघात आणि होलोकॉस्ट.	https://youtu.be/wRwqYRwYDbM	https://youtu.be/GzgPZ6bE-nc
Wasteland reclamation.	पडोके जमीन सुधारणे.	https://youtu.be/K4DhUKOm_18	https://youtu.be/oG4vMDOSHA4
Consumerism and waste products.	उपभोगतावाद आणि कचरा उत्पादने.	https://youtu.be/4e0j7oNKmqQ	https://youtu.be/ZJvWsrJ3TU
Environment Protection Act.	पर्यावरण संरक्षण कायदा.	https://youtu.be/xn29nuyB3UU	https://youtu.be/a8mONNvBeT0
Air (Prevention and Control of Pollution) Act.	वायु (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) कायदा.	https://youtu.be/bsvoyMiYfxE	https://youtu.be/Jpv-NrT3ZSw
Water (Prevention and Control of Pollution) Act.	पाणी (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) कायदा.	https://youtu.be/XL17t_dqRV8	https://youtu.be/u127EVFqVSo
Wildlife Protection Act.	वन्यजीव संरक्षण कायदा.	https://youtu.be/pzrST-Vlayg	https://youtu.be/IDM8sSaxJ1I
Forest Conservation Act.	वन संवर्धन कायदा.	https://youtu.be/JL5U7Pw5jyk	https://youtu.be/UEdWQCEp1Bc
Issues involved in enforcement of environmental legislation.	पर्यावरणीय कायदांच्या अंमलबजावणीमध्ये गुंतलेले मुद्दे.	https://youtu.be/t-xCi_0A3Xw	https://youtu.be/_dI0usBzIg
Public awareness.	जनजागृती.	https://youtu.be/1JBowoyBOZA	https://youtu.be/_dI0usBzIg
Human Population and the Environment	मानवी लोकसंख्या आणि पर्यावरण	3	
Population growth, variation among nations.	लोकसंख्या वाढ, राष्ट्रांमधील फरक.	https://youtu.be/tutGH99hDhA	https://youtu.be/_kVqKEJ41f0
Population explosion - Family Welfare Programme.	लोकसंख्येचा स्फोट - कुटुंब कल्याण कार्यक्रम.	https://youtu.be/FD_x5xZ4oUs	https://youtu.be/xKkMIumtkZI
Environment and human health	पर्यावरण आणि मानवी आरोग्य	https://youtu.be/NqPz1E7HYfA	https://youtu.be/7g4GloZ0ixQ
Human Rights. 1	मानवी हक्क. १	https://youtu.be/OLufs7fM5Hs	https://youtu.be/MHt_C8yWEh0

Human Rights. 2	मानवी हक्क. 2	https://youtu.be/w8eMIvbVNqI	
Value Education.	मूल्य शिक्षण.	https://youtu.be/-wiNzr_BfO4	https://youtu.be/nr1vMeqyCMU
HIV / AIDS.	एचआयव्ही/एड्स.	https://youtu.be/FSf0T39omew	https://youtu.be/60jVNAuCXwU
Women and Child Welfare.	महिला आणि बालकल्याण.	https://youtu.be/y0ri504MdK4	https://youtu.be/lw0b3o3TaMY
Role of ICT in Environment and human health.	पर्यावरण आणि मानवी आरोग्यामध्ये ICT ची भूमिका.	https://youtu.be/qyQxhZjr_Fw	https://youtu.be/ZF7ffXcdNTg
Natural resources:	नैसर्गिक संसाधने:	4	
Natural resources	नैसर्गिक संसाधने	https://youtu.be/1E98Smuxh58	https://youtu.be/qttWiGtmhEM
Renewable and non- renewable resources	नूतनीकरणीय आणि अपारंपरिक संसाधने	https://youtu.be/wtazR0p8AmM	https://youtu.be/wIp3O5F56YE
Natural resources and associated problems.	नैसर्गिक संसाधने आणि संबंधित समस्या.	https://youtu.be/4vjaCUnTfLY	https://youtu.be/CZTcRcB7tPE
Forest resources	वनसंपत्ती	https://youtu.be/JTZ_PG7WGoE	https://youtu.be/BAHmRMmL7vc
Water resources	जल संसाधने	https://youtu.be/RoHdj6EWyIw	https://youtu.be/rrGfIgfZob0
Mineral resources	खनिज संसाधने	https://youtu.be/tYy2633JQkY	https://youtu.be/D05BbpDJYDs
Food resources	अन्न संसाधने	https://youtu.be/4l8aPgORoO0	https://youtu.be/qJJ2rVjcAaU
Energy resources	ऊर्जा संसाधने	https://youtu.be/cFlwq4KsY_c	https://youtu.be/aAViWVPoUEI
Land resources: Land as a resource,	जमीन संसाधने: संसाधन म्हणून जमीन,	https://youtu.be/ZpIuuBAMsAY	https://youtu.be/IoKuBdvTVzk
land degradation	जमिनीचा न्हास	https://youtu.be/s7n9svYuhDA	https://youtu.be/aB4IBvrzrho

Man induced landslides	माणसाने भूस्खलन केले	https://youtu.be/P_MA-SqKm0E	https://youtu.be/sqyQWXJ6y4Y
soil erosion and desertification.	मातीची धूप आणि वाळवंटीकरण.	https://youtu.be/DPgvJdY5eoA	https://youtu.be/0XGCDQCSP8
Role of an individual in conservation of natural resources.	नैसर्गिक संसाधनांच्या संवर्धनात व्यक्तीची भूमिका.	https://youtu.be/hdqQb48XzWk	https://youtu.be/70Aw-k2DWWM
Ecosystems	परिसंस्था	5	
Concept, Structure and function of an ecosystem	इकोसिस्टमची संकल्पना, रचना आणि कार्ये	https://youtu.be/GuUEe2YwtXA	https://youtu.be/kxqiipKIgfs
Energy flow in the ecosystem.	इकोसिस्टममध्ये ऊर्जा प्रवाह.	https://youtu.be/P8H9O5yZLFE	https://youtu.be/VxBKiYdMW94
Ecological succession	पर्यावरणीय उत्तराधिकार	https://youtu.be/a6UmYrPL90	https://youtu.be/S5GSPP84M_U
Food chains, food webs and ecological pyramids.	अन्न साखळी, अन्न जाळे आणि पर्यावरणीय पिरामिड.	https://youtu.be/A25kDMJzTGU	https://youtu.be/cKBmniPLsE4
Forest ecosystem	वन परिसंस्था	https://youtu.be/kzwNsoluyRs	https://youtu.be/YRdXmBwvILI
Grassland ecosystem	गवताळ प्रदेश परिसंस्था	https://youtu.be/ED2WwWbEcS0	https://youtu.be/VZn6KeoUr0U
Desert ecosystem	वाळवंट परिसंस्था	https://youtu.be/8MaHENZ9scA	https://youtu.be/f4T88paeAwE
Water ecosystems (ponds)	जल परिसंस्था (तलाव)	https://youtu.be/XtSzSwp1R0	https://youtu.be/1RSKlCElkaw
Water ecosystems (streams, lakes, rivers, oceans, estuaries)	पाण्याची परिसंस्था (नाले, तलाव, नद्या, महासागर, मुहाने)	https://youtu.be/yknule2gzew	https://youtu.be/yknule2gzew
Biodiversity and its conservation	जैवविवेधता आणि त्याचे संवर्धन	6	
Introduction Biodiversity	जैवविवेधता परिचय	https://youtu.be/4txeFyJOgLO	https://youtu.be/qELdQbeJF5c
Biogeographical classification of India	भारताचे जैव-भौगोलिक वर्गीकरण	https://youtu.be/Q9O5OE9b3tk	https://youtu.be/pBL6bEtYQ0g

Value of biodiversity	जैवविविधतेचे मूल्य	https://youtu.be/M3plPBrIL1M	https://youtu.be/h5j1gaVWT4Q
Biodiversity at global, National and local levels	जागतिक, राष्ट्रीय आणि स्थानिक पातळीवर जैवविविधता	https://youtu.be/Rk141PtVFE8	https://youtu.be/iaQ4d4AUfwA
India as a mega- diversity nation	भारत एक महाविविध राष्ट्र म्हणून	https://youtu.be/_gQufjczG1A	https://youtu.be/DZbbUj4oAVY
Hot spots of biodiversity	जैवविविधतेचे हॉट स्पॉट्स	https://youtu.be/kLGyAazIc9s	https://youtu.be/ZFuPE-qggWY
Threats to biodiversity	जैवविविधतेला धोका	https://youtu.be/WerP6j4_odo	https://youtu.be/l_h1JsFAwiE
Endangered and endemic species of India	भारतातील लुप्तप्राय आणि स्थानिक प्रजाती	https://youtu.be/PWGLIYhKktI	https://youtu.be/xF1kQ0BywjM
Conservation of biodiversity	जैवविविधतेचे संवर्धन	https://youtu.be/Daxxg16S-kU	https://youtu.be/MB589Ap26Ng
Environmental Pollution	पर्यावरण प्रदूषण	7	
Air pollution	वायू प्रदूषण	https://youtu.be/g8mny9aOHF0	https://youtu.be/EgUx54ZBkvg
Water pollution	जल प्रदूषण	https://youtu.be/GGj1rTroBMM	https://youtu.be/HvzaVMUyEuU
Soil pollution 1	माती प्रदूषण 1	https://youtu.be/TBzcwRI4vnU	https://youtu.be/DLlZlmfO1-I
Soil pollution 2	माती प्रदूषण 2	https://youtu.be/DLlZlmfO1-I	
Marine pollution	सागरी प्रदूषण	https://youtu.be/f8UGrOz_vic	https://youtu.be/DVs2ll68Xsc
Noise pollution	ध्वनी प्रदूषण	https://youtu.be/0luJHZfCh5o	https://youtu.be/aEzhv70yEwM
Thermal pollution	थर्मल प्रदूषण	https://youtu.be/c0tkRDPE8kU	https://youtu.be/Y66T3_zJeI8
Nuclear hazards	आण्विक धोके	https://youtu.be/jYGrh27DOoM	https://youtu.be/DWE--9AVtvo

Solid Waste Management:	घनकचरा व्यवस्थापन:	https://youtu.be/R39Y2-clc54	https://youtu.be/ULNI9-5-9Gg
Role of an individual in prevention of pollution.	प्रदूषण रोखण्यासाठी व्यक्तीची भूमिका.	https://youtu.be/Dv40d8fOlhU	https://youtu.be/-xCh4YFRtxg
Disastermanagement: floods & earthquake	आपत्ती व्यवस्थापन: पूर आणि भूकंप	https://youtu.be/31xXaLlbdI	https://youtu.be/qDoac2PYmc0
Disastermanagement: cyclone and landslides.	आपत्ती व्यवस्थापन: चक्रीवादळ आणि भूस्खलन.	https://youtu.be/dntTBEd_mk	https://youtu.be/-6SH_U6zA3k
Field Work	फील्ड वर्क	8	
Field Work	फील्ड वर्क	https://youtu.be/bUPhgvMGHjg	

